

ВИСПІВИ РОКИТНІВСЬКИХ ЖІНОК

Цікавий і самобутній фольклорний колектив у селі Залав'я Рокитнівського району. Найдавніші пісні, які збереглися в його репертуарі, це - зразки календарно-обрядового циклу.

Виникнувши в сиву давнину, вони завдяки своєму функціональному призначенню та естетичним якостям виявилися надзвичайно життєздатними, "витривалими у часі". Побутують у Залав'ї колядки, щедрівки, веснянки, пісні родинно- побутові.

Вдалося нам зафіксувати чимало купальських пісень. Петрівчані і купальські пісні на Поліссі об'єднуються у літній цикл і виконувались до свята Купала. Основними мотивами - щасливе кохання, зрада у взаєминах, сватання, нещасливе подружнє життя. Оспівуються в них дівчата та хлопці, імена яких уславлюються за вірність в коханні. Зрадників, лицемірів у текстах не іменували.

Співачки фольклорного гурту - в основному жінки літнього віку мають надзвичайно тонке світосприйняття. Про це засвідчують пісні "А мій батенько цвіт", "Як приїхав козаченъко з поля", "Ой як я була да й у батенька свого". Ліризм мелодій підсилює світовідчуття: осіпівуться у них втрачене кохання, жалі за нездійсненими мріями на щасливе подружнє життя.

Усі пісні, які вдалось записати від колективу, зберегли характерні регіональні особливості гуртового співу. Тут самобутня манера вильоту, говірка. Фольклорний гурт із Залав'я - талановитий носій пісенного фольклору, який своїм майстерним виконавством утверджує високу мораль та естетичну цінність.

ОЙ ТАМ ГАННУХНА ВОЛИКІ ПАСЛА (колядка)

♩ = 184

Ой там Ганнухна во-льи-кі пасла пуд бо-ром.
Ой там пуд бо-ром, пуд зе-ле-ней-ким я-во-ром.

Виспіви рокитнівських жінок

Ой там Ганнухіна волиці пасла пуд бором
Ой там пуд бором, пуд зелененьким явором.

Волиці пасла да й погубила пуд бором.
Ой там пуд бором, пуд зелененьким явором.

Пушов батенько вулов шукати пуд бором.
Ой там пуд бором, пуд зелененьким явором.

Вулов не знайшов, додому прийшов пуд бором.
Ой там пуд бором, пуд зелененьким явором.

Пушов Іванко вулов шукати пуд бором.
Ой там пуд бором, пуд зелененьким явором.

Волиці знайшов, додому прийшов пуд бором.
Ой там пуд бором, пуд зелененьким явором.

ОЙ ПЕРЕЙДИ, МИСЯЦУ (веснянка)

Беселю
Ой, пе- реї-ди ми-ся- цу, ой, пе-реї-ди, ми- ся- цу,
да й на на-шу ю-лі- цу, да й на на-шу ю-лі- [ду]

Ой переїди, мисяцу, (2)
Та й на нашу юліцу.(2)
Й а на нашої юліце(2)
Й усі хлопці-молодці.(2)
Та й нема найкращого (2)
Й од Іванка нашого. (2)
Щось у лесі гукає (2)

Виспіви рокитнівських жінок

Іван коні шукає. (2)
Ой не шукай, не гукай, (2)
Твое коні в городи. (2)
Твое коні в городи, (2)
Да ѹ у Ганниной шкоди. (2)
Пойдеш коні займати, (2)
То ѹ Ганнухну побачиш. (2)
Ой, що будеш говорити, (2)
То ѹ Ганнухну хвалити. (2)
То ѹ Ганнухну любити, (2)
А тещухну хвалити. (2)

ОЙ НА ЙВАНА (купальська)

Че вілько.
Сіна Гарт

Ой на йва- на ой на йва-на на йва-но- ка
тво- ку- на- на- лас- лас- то- точ [ks]

Ой на Йвана, ой на Йвана на Йваночку,
там купалас ластовочка.

З бережечку, з бережечку сушиласа,
щось Ганнухна журиласа.

Ще й рушнічков не наткала,
вже Йвана сподабала.

Ще хустини, ще хустини не вбеліла,
вже Йвана полібіла.

- Ой в чом же ж ти, ой в чом же ж ти покупавса,
що ти мене сподобавса.

- Ой чи в рути, ой чи в рути, чи в барвінку,
що ти ходиш у недельку.

- Ой як же ж, ой як же ж можу знати,
в чом купала мене мати.

Етнокультурна Волинського Полісся і Чорнобильська трагедія
Вип. 2.

(на цю ж саму мелодію ще тексти купальських пісень)

НА КУПАЙЛІ ОГОНЬ ГОРИТЬ

На купайлі, на купайлі огонь горить,
нашої ведьме живот боліть.

Чехай боліть, нехай боліть, нехай знає,
хай молока не збирає.

На дуб лезла, на дуб лезла, кору гризла,
з дуба впала, зилле копала.

А те зи^єлле, а те зи^єлле на призи^єллеж,
старой ведьме на веси^єлле.

Чия мати, чия мати чаровница,
не пускала дочки подивитса.

Сама не вийшла, сама не вийшла,
дочки не пустила,
вона ведьма справедлива.

НА ГОРОДІ, НА ВИ^єГОДІ

(купальська)

На городі, на городі на ви^єгоді,
стоїть студня повна води.

Жовтим пи^єском, жовтим пи^єском й басипана,
каліною обтиканा.

Коло єї Іван седить,
в правой руцє персня держить.
Хто купує, хтоб купує, не продає,

а Ганнухні даром дає.

НА КУПАЙЛІ ОГОНЬ ГОРИТЬ

На купайлі, на купайлі огонь горить,
на Залав'є полум'ечко.

На Залав'є, на Залав'є полум'ечко,
А в Ганнине й вokenечко.

Там Ганнухна, там Ганнухна хустину бандила,
до Івана говори'ла.

Ти Іванко, ти Іванко мое серденько,
скажи ме"не щиру правдоночку.

Скажи ме"не, скажи ме"не щиру правдоночку,
колі пойдеш да й на войнонку.

Ой я вчора, ой я вчора був на войнонці,
я тепера на петровочці.

ОЙ НА СЕЛЕ ДУДКА ГРАЄ

Ой на селе, ой на селе дудка грає,
ме"не мати не пускає,

Ме"не мати, ме"не мати не пускає,
а в комору запирає.

А в коморі, а в коморі вікна й двери,
що б ходили кавалери.

Вікна й двери, вікна й двери зачинила,
кавалеров не пустила.

Че ідіте, не ідіте паробочки,
нема в мене для вас дочки.

Є й у ме"не, є й у ме"не одна дочка,
для Івана паробочка.

ГОДІ, ГОДІ ЗОЗУЛЯ КУВАТИ

Годі, годі, годі, годі, зозуля, кувати,
бо йдуть девки берези рубати.

О хоч куй же, ой хоч куй же, хоч не куй же,
бо вже близько петровочка.

Хто не вийде, хто не вийде огню класти,
Загадає бички пасти,

Хто не вийде, хто не ви'йде розкладати,
загадаєм заганяти.

НАШІЙ ХЛОПЦІ ЛОВЦІ, ЛОВЦІ
(кушальська)

■ виденське

Наши- і хлоп- ци лов- ци, лов- ци,
ало- ви- ли жа- бу в ри- ци, в ри- ци.

Наший хлопці ловці, ловці,
зловили жабу в риці, в риці.
Йусім хлопчикам по клешенці,
нашому Івану цела жаба.

Нашому Івану цела жаба,
що б полюбила стара баба.
Що б полюбила з одним зубом,
лєтіла б слина целим клубом.

Прийди, Іванко, садком, садком,
буде гарелка з медком, з медком.

Прийди Іванко долинкою,
буда гарелка з малинкою.

ПОКЛАДУ КЛАДОЧКУ
(кушальська)

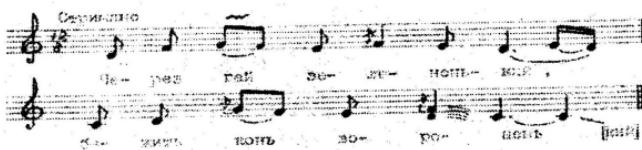
Не дуже швидко
Одно Гурт

Покладу кладочку тонкою вербою,
вже пора нам дівки з купайла додому.

Покладу кладочку тонкою вербою,
вже пора нам дівки з купайла додому.
Молода Ганнухна, останса, останса,

з молодим Іванком звичайса, звичайса,
Ізплетем веночка із м'яти, із м'яти,
вже тобі, Ганнухно, з нами не гуляти.
Ізплетем веночка із рути, із рути,
вже тобі, Ганнухно, із нами не бути.

ЧЕРЕЗ ГАЙ ЗЕЛЕНЕНЬКИЙ
(купальська)

Через гай зелененький,
бежить конь вороненъкий.

Ой не сам же вон бежить,
На йому Іван седить.

Ти, Ганнухно, не гляди,
перейми коня моого.

Перейми коня моого,
шай мене молодого.

Ой рада б я перейняти,
да стойть батько й мати.

Да стойть батько й мати,
не можу перейняти.

Дротяна нагаечка, да й вес
да й весить на колочку.

Да й весить на колочку,
на Іванову дочку.

А БРАТ СЕСТРУ ЗА СТОЛ ВЕДЕ

(весільна)

Не піснісючи
Одна Гурт

А брат сест- ру за стол ве- де ра-но, ре- но,
а брат сест- ру за стол ве- де ра- не- сень [ко]

*А брат сестру за стол веде рано, рано,
а брат сестру за стол веде ранесенько.*

*Сестро моя, будь розумна рано, рано,
Сестро моя, будь розумна ранесенько.*

*Май свекровка за батенька рано, рано,
а свекрухну за матіонку ранесенько.*

*А діверка за братенька, рано, рано,
а діверка за братенька ранесенько.*

*А зовицю за сестрицю рано, рано,
а зовицю за сестрицю ранесенько.*

ЗАПАЛІ МАТИ СВЄЧКУ

(весільна)

Не піснісючи
Одна Гурт

За-па-лі ма- ті свє-чку, за-па-лі ма- ті свє-чку
да-по-глань по- з- вич [ко]

*Запалі, маті, свєчку, 2р.
Да поглянь позапечку.*

Чи велика щербина, 2р.
де сиділа дитина.

Чакидай, мати дрова 2р.
оставайса здорова.

А ти, свекрухо, трески, 2р.
дожидайса невістки.

Коники брязю, брязю, 2р.
привезли на двор мазю.

Ой побачено люди, ой побачено люди
що з теї мазі буде.

ОЙ ЯК Я БУЛА ДА Й У БАТЕНЬКА СВОГО

The musical notation consists of two staves of music. The top staff is labeled '1.2.4.OH' above the notes. The lyrics for the first part are: 'Ой як я була да й у батенька сво-го,' followed by a repeat sign and '3. Ой колі не зна-ла'. The bottom staff continues the melody with the lyrics: 'не он дин скажа хо-ро-ша доч-ка в ньо-го.'

Ой як була да й батенька свого,
не один сказав, хороша дочка в нього.

Як пошла замуж за поганого сина,
пропала сама, пропала й моя сила.

Ой колі не знала, як ворогам годити,
ой чи в белому, чи в чорному ходити.

Виспіви рокитнівських жінок

Ходивши в белому, то скажуть мудруєтца,
ходивши в чорному, то скажуть линуетца

А МІЙ БАТЕНЬКО ЦВІТ

Помірно

A mīj ba- tēn'-ko цvīt- sa-va- зав ме-ні світ~
но- я ма- ти зо- ра- рано за-муж од- да- ля.

А мій батенько цвіт, завязав мені світ,
моя мати зора, рано замуж отдала.

Ой отдала мене мати із чужу сторону,
із чужу сторону, із велику сім'ю.

А велика сім'я да і недобрая була,
посядали вечеряти, да і у кружки стола.

Посядали вечеряти, да і у кружки стола,
із мене молоду посилають по воду.

Як по воду ішла, як голубка гула,
да і набрала води половину ведра.

Да і набрала води половину ведра,
покіль додому дойшла, слізоньками долила.

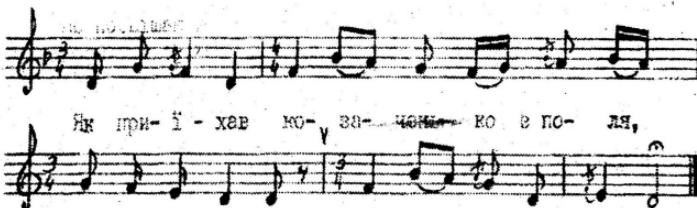
Як приходю я до хати, щось у хати бубонить,
щось у хати бубонить, мати з сином говорить.

Ой ти, синоньку мой, чом горілки не п'єш,
чом горілки не п'єш, чому жонку не б'єш.

Ой нащо мнє єї пить, вона уже гірка,
ой нащо мнє єї бить, вона вміє все робить.

І намеле й натовче, і наварить й напече,
Ще й припічка пудможе, без вечері спать ляже.

ЯК ПРИЇХАВ КОЗАЧЕНЬКО З ПОЛЯ

Як приїхав ко-заченъко з по-ля,
ой да й прив'язав коня до явора.
Як приїхав козаченъко з поля,
ой да й прив'язав коня до явора.

Да й прив'язав коня до явора,
ой сам заплакав, край коніка стоя.

Сам заплакав, край коніка стоя,
ой засватана, дівчинонька моя.

Засватана, нічого не буде,
ой через тіє ворожі люде.

Суди, боже, недільки дождати,
ой зберу люде да й пошлю у свати.

Зберу люде да й пошлю у свати,
ой а сам пойду, под окно слухати.

А сам пойду под окно слухати,
ой а що буде дівчина казати.

А дівчина по комнати ходить,
ой до біленькі, білі ручки ломить.

Ой ти, мати, порадница в хати,
ой порадь міне, що людям казати.

Чи міне мати, подарки давати,
ой чи міне мати, гостей одсылати.

Як ти будеш подарки давати,
ой то й не кажи, що я твоя мати.

